

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

**ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я-2023**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

30-31 травня 2023 року

Запоріжжя
2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Аніщенко Михайло Анатолійович, доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права ЗДМФУ, кандидат юридичних наук, доцент;

Алексєєв Олександр Германович, завідувач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права ЗДМФУ, кандидат фармацевтичних наук, доцент;

Дічко Ганна Олегівна, старший викладач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права ЗДМФУ, кандидат юридичних наук.

*За загальною редакцією в. о. ректора
Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктора
медичних наук, професора,
Заслуженого діяча науки і техніки України
Колесника Юрія Михайловича.*

**П68 Правові проблеми сучасної трансформації охорони
здоров'я:** збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю (м. Запоріжжя, 30-31 травня
2023 р.) / за заг. ред. Ю. М. Колесника. – Запоріжжя : ЗДМФУ,
2023. - 96 с.

У збірнику представлені матеріали тез доповідей, що виражають теоретичні та практичні правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я. Авторами статей є науковці та практики галузі правознавства та охорони здоров'я з різних регіонів України та з інших держав, колом професійних інтересів яких є правові питання медицини та фармації.

УДК 342.9:614.2

© Видавництво ЗДМФУ, 2023

ЗМІСТ

Алексєєв Олександр Германович, Різник Ольга Іванівна РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ НА ЗДОРОВ'Я	6
Аніщенко Михайло Анатолійович АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	7
Баєва Олена Вікторівна, Зеленцова Світлана Миколаївна, Коваленко Ольга Олександрівна МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ПОДАННЯМ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	11
Боднарчук Олег Григорович ЩОДО ПРОБЛЕМИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОРУПЦІЇ СЕРЕД МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	14
Бондаренко Ольга Сергіївна ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК СПОСІБ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	18
Бухало Ганна Олексіївна ІНТЕГРАЛЬНИЙ РІВЕНЬ СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ: ДЕЯКІ ВІДОМІ ПОКАЗНИКИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ	20
Бушуєва Інна Володимирівна, Хоменко Катерина Валеріївна ПРАВОТВОРЧИЙ ПРОЦЕС У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ВЕТЕРИНАРНОГО ПРАВА У ЧАСТИНІ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРОТИМІКРОБНОЇ ДІЇ	24
Гамбург Леонід Самойлович ОБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СТРАХУВАННЯ ЗДОРОВ'Я В ІЗРАЇЛІ ТА МЕДИЧНІ СТРАХОВІ КАСИ: ПРАВОВОЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	25
Дем'янчук Юрій Вікторович АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ	29
Дічко Ганна Олегівна ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЛК ТА МОЖЛИВІ РІШЕННЯ	31
Каплій Ольга Петрівна ТРАСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	33
Кирбят'єв Олег Олександрович ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДОТРИМАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЇЇ КОРИСТУВАЧІВ	37

**Король Кристина Валеріївна, Кузьмін Віктор Володимирович,
Кузьміна Марія Олегівна**

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З СІМ'ЯМИ, ЯКІ
ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ** 40

Краснокутський Олександр Володимирович

**ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ЧИННИК
ОПТИМІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ЗДІЙСНЕННЯ МЕДИЧНИХ
РЕФОРМ В УКРАЇНІ** 45

Лисак Віталій Вікторович, Буканов Григорій Миколайович

**ЗАКЛАДИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК СУБ'ЄКТИ ЗДІЙСНЕННЯ
ПУБЛІЧНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ** 48

Лисенко Тетяна Володимирівна

ВАКЦИНАЦІЯ ДІТЕЙ : ПРАВОВІ АСПЕКТИ НОРМОТВОРЧОСТІ 50

Набок Ангеліна Іванівна

**ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ НА ОРГАНІЗАЦІЮ
МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ РАКУ ГРУДНОЇ ЗАЛОЗИ** 56

Петрихін Валерій Петрович

**ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЕКОНОМІЧНОГО
АНАЛІЗУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ** 59

Петрихін Валерій Петрович

**СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ
ДОСТУПНОСТІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ** 61

Прасов Олександр Олександрович

**РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБАМИ, ЗАСУДЖЕНИМИ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ
ВОЛІ, ПРАВА НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ:
ОКРЕМІ ПИТАННЯ** 63

Радутний Олександр Едуардович

**КОРЕЛЯЦІЇ НА ПІДСТАВІ ВЕЛИКИХ ДАНИХ ТА ПРИЧИННІСТЬ В
МЕДИЦИНІ, ФАРМАЦЕВТИЦІ ТА В СФЕРІ ПРАВА** 67

Різник Ольга Іванівна

**МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ
ПАЦІЄНТА** 70

Різник Ольга Іванівна

**СТАНДАРТИ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ГРОМАДСЬКЕ
ЗДОРОВ'Я В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ СОЦІАЛЬНІЙ ХАРТІЇ** 72

Самілик Людмила Олексіївна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я 74

Скріпкін Сергій Васильович

**ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В
УКРАЇНІ ТА СЛОВАЧЧИНІ. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ** 77

Субот Надія Іванівна
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА
КОНТРАБАНДУ ОРГАНІВ ДЛЯ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ТА ІНШИХ
АНАТОМІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ЛЮДИНИ 83

Таранов Володимир Володимирович
ПРО НЕОБХІДНІСТЬ КООРДИНАЦІЇ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» ЗІ
ЗМІНАМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я 86

**Ткаченко Наталя Олександрівна, Демченко Вікторія
Олександрівна, Литвиненко Ольга Веніамінівна, Маганова Тамара
Валеріївна**

СУЧАСНИЙ СТАН ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В
УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ 88

**Тринчук Анастасія Андріївна, Жарлінська Раїса Григорівна,
Березовський Артур Миколайович**

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ЕФЕКТИВНОЇ
КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА РИНКУ
МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ НА ОСНОВІ ІНСТРУМЕНТІВ КЛІНІЧНОГО
АУДИТУ 90

Список використаних джерел

1. Organ Trafficking: The Unseen Form of Human Trafficking June 26, 2018 The Magazine for Career-minded Professionals in the Anti-Money Laundering Field. URL : <https://www.acamstoday.org/organ-trafficking-the-unseen-form-of-human-trafficking/> (дата звернення: 28.05.2023)
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності Прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15.11.2000. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text (дата звернення: 28.05.2023)
3. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності Ратифікація від 04.02.2004. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text (дата звернення: 28.05.2023)
4. Who Guiding Principles On Human Cell, Tissue And Organ Transplantation Who/Htp/Eht/Cpr/2010.01 URL : <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/341814/WHO-HTP-EHT-CPR-2010.01-eng.pdf?sequence=1> (дата звернення: 28.05.2023)
5. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858#Text (дата звернення: 28.05.2023)

Таранов Володимир Володимирович, доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат медичних наук, доцент

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ КООРДИНАЦІЇ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» ЗІ ЗМІНАМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Зміст навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я», як ніякої іншої, є залежним від політики держави в сфері охорони здоров'я, та її реалізації керівництвом галузі. Останніми роками зміни в галузі, що проводяться в межах її реформування, набули дуже інтенсивної динаміки. Відбувається прийняття нових законів, Указів Президента, Постанов Кабінету Міністрів, Наказів МОЗ, багатьох нормативних

документів, які суттєво змінюють ситуацію як в системі охорони здоров'я загалом, так і в окремих аспектах її діяльності.

Це, зокрема, питання, що стосуються обліку захворюваності, статистичних показників здоров'я населення, діяльності закладів охорони здоров'я, звітності про цю діяльність, структури та функцій медичних закладів, що надають допомогу на її різних рівнях, експертизи працездатності фінансування і т.і. Безсумнівно, ці зміни повинні враховуватись у викладанні предмету, інформація про них має доводитись до відома студентів, використовуватись у засобах контролю. Студенти, особливо, випускних курсів, повинні знати сучасну ситуацію в галузі, а не таку, якою вона була в момент прийняття відповідних навчальних програм. Однак на цей час механізми використання інформації про новації, які відбуваються в галузі, практично відсутні.

Примірна програма навчальної дисципліни від 8.06.2018 р., обговорена на міжкафедральній нараді завідувачів однопрофільних кафедр закладів вищої освіти МОЗ та МОН України та погоджена Директором центрального методичного кабінету, яка є в основі робочих програм закладів вищої медичної освіти, зокрема і Запорізького медико-фармацевтичного університету, не передбачає навчальних годин на вивчення нових документів, що стосуються правової основи діяльності галузі. Вище згадані наради завідувачів однопрофільних кафедр, на яких могли б вирішуватися питання про нагальні оперативні зміни до програм, не проводяться, принаймні, інформація про їхню діяльність відсутня.

Звичайно, профільні кафедри можуть самі вносити зміни відносно примірної програми до своїх робочих програм, однак такі зміни повинні бути скоординованими з іншими закладами вищої медичної освіти і, що є особливо важливим, має бути повна визначеність у питанні, чи знайдуть відображення означені зміни в засобах контролю на іспиті КРОК-2: чи треба давати відповідь «як в підручниках», чи «як у нових нормативних документах».

Таким чином, вважаємо за потрібне:

1. Створити механізми оперативного впровадження в навчальний процес викладання дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» нововведень в нормативну базу галузі охорони здоров'я шляхом виділення окремих годин в програмі.

2. Забезпечити вилучення з бази тестів для іспиту КРОК-2 тестів, що не відповідають змісту сучасних нормативних документів з одночасною їх заміною новими тестами та публікацією проведених змін.

Ткаченко Наталя Олександрівна, завідувач кафедри управління та економіки фармації Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор фармацевтичних наук, професор

Демченко Вікторія Олександрівна, доцент кафедри управління та економіки фармації Запорізького державного медико-фармацевтичного університету кандидат фармацевтичних наук, доцент

Литвиненко Ольга Веніамінівна, доцент кафедри управління та економіки фармації Запорізького державного медико-фармацевтичного університету кандидат фармацевтичних наук, доцент

Маганова Тамара Валеріївна, асистент кафедри управління та економіки фармації Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор філософії (PhD)

СУЧАСНИЙ СТАН ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

З початком повномасштабної агресії росії проти України, на фоні соціально-економічних проблем, що були спричинені пандемією COVID-19, фармацевтичний сектор зіткнувся з проблемами, які потребували негайного вирішення.

В перші дні війни, за даними Держслужби України, закрилося близько 90 % аптек по всій території і могли працювати лише 10%: колапс пов'язаний із питаннями безпеки співробітників, а також масовим виїздом населення з країни. Враховуючи той факт, що персонал аптек на 97% складається з жінок, стає очевидним - фармацевти-жінки виїхали за кордон та інші безпечні місця, рятуючи своїх дітей.

Крім того, гостро стала проблема у питаннях товарного запасу та фізичної, а згодом й економічної доступності ліків: за перші дні війни запаси зменшилися до 1-2-х денної необхідності по різних групах препаратів, деяких ліків не було взагалі. Гостро відчувався брак ліків, які значною мірою залежали від зарубіжних поставок. З початком війни різко зменшилась кількість постачальників лікарських засобів та іншої фармацевтичної продукції. Також, в перші місяці війни збільшився відпуск лікарських препаратів без рецептів.

Означене, спонукало органи державної влади впроваджувати додаткові методи регулювання/дерегулювання задля забезпечення необхідного рівня доступності до фармацевтичної допомоги усім верствам населення та усій території країни.